

Izšla razen ponedeljka
in dneva po prazniku
vsak dan opoldan.

Uredništvo je v Ljubljani,
Franciška ulica št. 6/L,
Učiteljska tiskarna.

Dopise frankirati in pod-
pisati, sicer se jih ne pri-
obči. Rokopise se ne vrača.

Oglaš: Prostor 1 mm x
55 mm po K 120. Uradni
razglaš, poslano ter no-
tice isti prostor K 160.
Pri večjem naročilu
popust.

NAPREJ

Glasilo jugoslov. socijalno-demokratske stranke.

Telefonska št. 312.

Naročnina: Po pošti ali
z dostavljanjem na dom za
celo leto K 240, za pol
leta K 120, za četrt leto
K 60, za mesec K 20.
Za Nemčijo celo leto K 312,
za ostalo tujino in Amerika
K 360.

Reklamacije za list
so poštne proste.

Upravišтво je v Ljubljani
Franciška ulica št. 6/L,
Učiteljska tiskarna.

Črna bodočnost.

Državni proračun, ki ga je vlada dekretirala brez narodnega predstavnika jugoslovanskega ljudstva, je zrcalo gospodarske bodočnosti države. Če primerjamo število prebivalcev, ki šteje okoli 13 milijonov, z zneskom proračuna, ki znaša 16 milijard, pride na leto na vsakega prebivalca do 1300 K davka, ako bi služili in plačevali davke vsi prebivalci. To pa ni dejstvo, zakaj ena tretjina prebivalstva sploh ne opravlja pridobitvenega dela, poleg tega še večji del deloma, tako da pada vsa ta davščina na ramena dobre polovice prebivalstva, kar pomeni toliko kakor da bo plačeval delovni človek v naši državi povprečno 2600 kron direktnega in indirektnega davka.

Večino davčnih virov tvorijo razne naklade na živila in življenske potrebščine. To je povsem stari sistem kapitalističnih držav, ki sloni na gloda na življenju delovnega ljudstva. Namesto, da bi meščanska gospoda obdala imetja in luksusa, obdajajo življenske potrebščine, ker računajo s tem, da ljudstvo ne more drugače, nego da ob nabavi svoje potrebščin, ki jih ne more pogrešati, mora plačevati velike indirektno davke, obenem pa varujejo s tem kapitaliste ter jim omogočajo, da si gromadijo imetje, ker plačujejo v razmerju s svojimi dohodki le majhne odstotke za davke. Krivica indirektnih davkov je v tej državi še večja, kakor je bila v stari centralni Evropi.

Če pregledujemo proračun, nas oblije z ona. Nad eno četrtino proračuna se bo porabila za vojaštvo. Ali

zopet mislijo na vojno? Ali nam niso pripovedovali štiri leta o razoroženju, o zvezi narodov, o svetovnem razsodišču? Ali je bilo vse to le licemerstvo, hinavstvo? Zakaj rabi-
mo vojsko, kakršne niso imele niti strogo militaristične države pred vojno? Kaj so mislili ob sklepanju tega proračuna gospodje ministri Korošec, Vesnić in vsi drugi, ki za nas velika uganka. Ali nase? Nekateri menda niso nič mislili, drugi pa na to, kako zvale bremena s svojih ramen na ljudska, ter obenem, kako si zagotove kot beli teroristi stražo v varstvo svojih sebičnih interesov, dokler jim sije sedanja svoboda pri vladni mizi.

Belgrajska vlada je s tem proračunom dokazala, da ne pozna interesov ljudstva, da je absolutistična, da ne pozna potreb niti posameznih pokrajin. Vse meri po srbskih razme-
rah, ne meneč se za to, da je blagostanje države le tedaj zagotovljeno, če se dvigne blagostanje v vsej državi. V Sloveniji propada industrija, gine vse. Ali je tu pomoč? Ali ni to zločin, da se vlada za narodno gospodarstvo ne briga? Obdajena pa bo Slovenija posebej, na to gospodje niso pozabili.

Se ena pomoč je proti temu. Volitve in avtonomija, da bodo pokrajine v tem oziru lahko delale samostojno.

Volitev se branite, gospodje ob zeleni mizi, ali ta pustolovska davčna politika mora zbuditi ljudstvo, da bo zahtevalo od vas obračun in volitve v konstituantno, ker je že sito te malomarnosti.

Sem z volitvami!

S tem je v principu izrečeno, da je zakon razdružljiv, da je toraj preklamirana zloglasna „svobodna ljubezen“, s katero so tako radi strašili zlasti slovenski klerikalci, katoliška cerkev je toraj zopet zavrgla en svoj „večni“ princip, zakaj to uredbo je soprodpisal njen zastopnik v belgrajski vladi, katoliški duhovnik g. dr. Korošec, ki je tačas slučajno tuji minister. Da bi bil g. dr. Korošec „krivoverec“ ne moremo misliti, saj ga cerkev doslej še ni izključila (g. dr. Korošec je v prvi vrsti katoliški duhovnik, potem šele

minister, in če je on kot minister izrekel v javni uredbi, da je zakon ločljiv, potem smemo upati, da se je v katoliški cerkvi izvršil kolosalni obrat. Po naukih naših pravovernih teologov na ljubljanski univerzi ali lemenatu, je g. dr. Korošec eden najhujših „krivovercev“, ki ga je iz cerkve izključiti takoj, ako je ravnal samovoljno, brez dovoljenja cerkve.

Silno smo radovedni, kako nam bo to „razložilo“ klerikalno časopisje. Pa ne da bi bili tudi že v Sen-
klavzu za — „svobodno ljubezen“?

tu na osrednjo vlado, a kompetence naših upravnih organov vendarle še niso tako jasno očitane in če imamo osrednjo vlado, upamo, da je v njeni kompetenci vsaj to, da prepreči najbolj čimne izbruhe strankarskega fanatizma in terorizma. Tu je treba najti neko pot in neko mejo, sicer bo uvedel pobesneli slovenski klerikalizem pri nas pravo špansko inkvizicijo.

In učitelstvo! Kako bo reagiralo na to nezakonsko ono? Poleg tega, da mu je to memento s kolom po glavi, da gre vendarle že enkrat vase in si poišče svoje ga idealizma in poštenosti vrednejše orientacije, ne more ostati pri tem hladno in mirno. Kaj bo še vedno čakalo zmage naših JDSarjev in gojilo v svojih poštenih, a žal tako naivnih srehi upe v boljše čase?

Ne, konec bodi tega, konec dosedanjega slepomišljenja in dosedanjega fraziranja. Zavedite se, da ste stan, zaničevan, tep-
tan, izkoriščen in zlorabljen od dosedanjih političnih mogotcev, katerim ste tako zve-
sto hlapčevali. Vaše mesto je edino med onimi stotisoči, ki vedo, da se po doseda-
njih potih ne more in ne sme dalje, med onimi stotisoči, ki v svojih srehi vedo, da ni več daleč čas, ko se zruši vse ono, kar danes vlada, v prazen nič. Blijete svoj obupni boj na življenje in smrt, eni sovra-
žijo vas in šolo, drugi zlorabljajo vašo do-
sedanjo naivnost zgolj v svoje strankarske koristi, pozabljajo pa na vas vedno in po-
vsod. Nimate prijateljev ne na desni in ne na levi! O da, pač, imate jih. Glejte, med onimi, ki pravtako bijejo boj na življenje in smrt, med proletarskimi masami, tam jih bodele našli, tam bodele našli odprta, brat-
ska srca, ki bodoje umevala vaš boj, tam bodele našli stotisoče rok, ki čakajo, ke-
daj naj udarjijo, da strelo svoje in vaše ne-
prijatelje.

Kaj so naredili vaši primorski tova-
risti?

V kratkem zbornjete v Mariboru. Vstavite kot prvo točko dnevnega reda: „Obračun z dosedanjim politiko učiteljske organizacije in priključitev strokovne organizacije slovenskega učiteljstva k strokovni komisiji delavskih organizacij.“

Če se bodele orientirali v tej smeri, bo tudi imenovanje takih-le „šolskih nad-
zornikov“ za vas le efemerni pojav, ki vas bo le krepil.

Nazaj v srednji vek.

(Konec.)

Ko je prišel preobrat, smo mislili, da bo tega konec. Do kosti kompromitirani klerikalizem se ni vedel in znal takoj or-
lentirati, zato je iskal povsod „kompromi-
sove“. Naivni liberalci so mu šli z učiteljskim vred seveda povsod na lim in tako pripomogli, da je zbral zopet svoje raztre-
sene ude. Protiklerikalno učiteljstvo se je ponosno trkalo na svoja liberalna prsa, se-
delo v izvrševalnem odboru in nihče se ni več spomnil, kaj je zakrivila že vse tudi liberalna stranka nad učiteljstvom. Izpa-
metovalo ga ni niti znamenito ministrovanje slavnega izvoznika Pavla Marinkovi-
ča, ki se po slavnih tradicijah „demokra-
tov“ seveda ni niti zmenil za ubogo učiteljsko paro. Tedaj, ko so imeli liberalci v ro-
kah moč, tedaj se za svoje uslužno učiteljs-
stvo niso zmenili, niso ga poznali. Kaj je storil za vas v tem ziru tedaj dr. Zerjav? Nič! Humberg in sleparstvo je tedaj, če ho-
dijo na vašo zborovanje sedaj razni Pribi-
ševiči, Kukovič itd., ki računajo na vašo naivnost, na vaše glasove in vas poznajo samo tedaj, kadar vas rabijo.

Med tem se je pa klerikalizem opomo-
gel in Protič ter Korošec sta šla, ter vrgla iz kabineta „demokratske“ mogote, v Ljubljani je pa odslovil dr. Brejc dr. Zerjav. Klerikalizem je bil zopet močan, organiziran in tega se je tudi zavedal. Svo-
jo oblast je začel takoj nepretržno zlorab-
ljati. Seveda ni pri tem pozabil niti na šolo. Pavle Marinkovič je ministral štiri mesece, pa ni zanimal za šolo in za učiteljs-
stvo niti z mezinem, ljubljanski dr. Gosar je pa odpočikal prvi dan svojega pover-
nikovanja iz višjega šolskega sveta gđ. Stebjevo in imenoval na njeno mesto fa-
moznega — Lavtžarja, ki bi bil povsod na svetu po preobratu enostavno nemogoč. S tem so si le še bolj zasigurali svojo abso-
lutno oblast in jo začeli v polni meri zlo-
rabljati.

Krono je dosegel ta brezobzirni kleri-
kalni cinizem pred nekaj dnevi, ko so za-
ključili dneve svojega neobzirnega paše-
vanja na ljubljanski deželni vladi z imeno-
vanjem okrajnih šolskih nadzornikov. Kle-
rikalci so namreč mislili, da bo bodoči so-
cijalni poverjenik vendarle vrgel iz višjega šolskega sveta Lavtžarja, za to so forsi-
rali imenovanje nadzornikov še pred dr. Ravničarjevim prihodom. Preglejmo vrste klerikalnega učiteljstva še tako objektivno

in dobrohotno, pri najboljši veri ni mogoče dobiti med njimi niti dveh ali treh mož, ki bi bili vsaj za silo zmožni prevzeti v svo-
je roke ta odgovorni in važni posel. Pa, kaj je klerikalno poštenje, zmožnost in dru-
ge take lepe reči, njim gre le za efekt in ta efekt je bil, da so zasedli vsa mesta okrajnih šolskih nadzornikov s samimi za-
grizenimi eksponenti slovenske klerikalne stranke, ponesrečilo se jim je čisto slučaj-
no edino pri glasovitem uradniku nekda-
nje „Jesenške strazhe“, kole edini program je bil farška gonja, pri sedanjem krščan-
sko — katoliškem profesorju Fabincu.

S tem so torej izročili vse slovensko šolstvo v roke klerikalnim analibetom, učiteljstvo pa, ki je po svoji ogromni ve-
čini neklerikalno, navadnim poganičem klerikalne stranke. In to se zgodi v XX. stoletju v deželi, ki naj velja za kulturno! Brez strahu so zavrgli vse zmožne in sta-
re šolnike, ki bi jih ne mogel prezreti naj-
zagrizenjši fanatik, niso se ozirali niti na najzmožnejše mlajše teoretike, ki bi jih moral vpoštevati vsak barbar, ne, za kleri-
kalca je edina kvalifikacija strankina iz-
kaznica in to tudi za najbolj nepolitična, za najbolj odgovorna mesta.

Radovedni smo le, kako bo reagirala na ta kulturni škandal naša protiklerikalna javnost, naše protiklerikalno učiteljstvo in osrednja vlada, kjer upravlja listnico mi-
niststva prosvete vodja „demokratov“ Sv. Pribiševič. Nesimpatično nam je apelirati

Železničarjem v pomislek!

Med takozvanimi „komunisti“, ki pri nas niso nič drugega kot posredni agenti belgrajskih mogočnikov — srbske buržoazije — ki hočejo ople-
niti „prečanske“ zemlje od kraja, je eden največjih kričavev in frazerjev znani junaški „črnogorec“ inž. Gu-
stinič. Ta je zadnje čase pisal v komunističnem glasilu „Ujedinjenje“ proti socijalnim demokratom in se hotel izkazati železničarjem kot njihov zagovornik. Železničarjem je že itak znano, da je ta junaški „črnogorec“ ušel z buržoaznim avtom v Trst, ko je izbruhnila njihova zadnja stavka in se je povrnil, ko je bila končana. Danes moramo železničarjem servi-
rati še kaj o tem pobratimu g. Petri-

ča. V svojem listu „Youngoslavie“, ki se je tiskal v Švic, je objavil Gu-
stinič s svojim podpisom dolg čla-
nek v srbsčini pod naslovom: „Dr. Antun Korošec“. V tem članku poje železniškemu ministru dr. Korošcu veliko slavo. Pravi, da je najpošte-
nejši in najbolj simpatični slov, po-
litik, vnet za ljudske koristi. Čenrav duhovnik in klerikalec — pravi Gu-
stinič — je dr. Korošec modernih misli in ga ni prištevat drugim kle-
rikalnim politikom. Doslovno pravi na koncu: dr. Antun Korošec je za-
stopnik avtonomije v Jugoslaviji. On je naš — narodni program! In dober je ta program!

Pohojeni principi katoličanstva.

Kadar zmanjka klerikalcem v političnih bojih sape — in to se zad-
nje čase večkrat pripeti — privleče-
lo vero v politično areno. Tam se ponašajo z njo prav po cirkuško. Tako so n. pr. zadnjič enkrat silno kričali zaradi nameravanega novega šolskega zakona, ki naj bi nekoliko omejil klerikalno kuratorstvo v šoli.

Drugič zopet so kričali na vsa usta proti razporok in kadar le ho-
češ ti pripovedujejo, da smo socijal-
ni demokrati za „svobodno ljube-
zen“, zato ker pravimo, naj bo do-
voljeno zakoncem se zopet raziti, ako spoznata, da sta v zakonu ne-
srečna. Zakaj mi smo mnenja, naj se nesrečni zakoni, ki navadno naj-
več škodujejo nedolžnim otrokom, odpravijo, ako sta prizadeta zakon-
ca s tem zadovoljna. Toda klerikalci so pri vsaki priliki kričali, da pome-
nja to „svobodno ljubezen“ ker je princpo katoliške cerkve, da je za-
kon nerazdružljiv!

Ta princip je sedaj v naši državi pohojen in odpravljen!

„Uradni list“ z dne 9. avgusta 1920, št. 92, razglaš „Uredbo o pravnih likvidacijah stanja povzročene-
ga po vojni leta 1914-1920. Člen 68. te „Uredbe se dobesedno glasi takole:

„Ako je en zakonec, če je drugi po tej uredbi proglašen za mrtvega, pa se pozneje pojavi ali oglasi, med tem stopil v nov zakon, je smatrati ta zakon za polnovečjavnega, v ko-
likor je trajal, in otroke, v njem ro-
jene, za zakonke. Če se zakonca prejšnjega zakona v roku treh me-
secev izza dne, ko se je pojavil po-
grešanec, ne zedinita, da bi nadalje-
vala zakon, ostane novi zakon v veljavi.

S tem je toraj rečeno, da velja drugi zakon — ne prvi — ako se v drugič omožena žena in njen prvi mož v treh mesecih ne zedinita in poravnata. Ker pa ima žena druge-
ga moža navadno rajše, zlasti če je mlajši, je jasno, da bo navadno prvi mož — ki je bil tri leta pogrešan — „na dill“.

LISTEK.

Skrivnost „rumene sobe“.

Francosko spisal Gaston Leroux.
(Dalje.)

— O umoru uboge gospodične? Pametno dekle, Vsi jo imajo radi. Kaj o tem mislim?

— Da, kaj o tem mislite.

— Nič... in tudi dosti... a to nikogar ne briga.

— Mene tudi ne? sili Rouleta-
bile.

— Vas tudi ne...

Omleta je bila gotova; sedla sva za mizo ter jedla brez besede, ko se odpru vrata ter se prikaže na pragu stara ženica, zavita v cape, prameni belih las so se ji usipali po umazanem čelu, oprta na palico se ji je zibal život, trepetala glava.

— Oho, vi ste tukaj, mati A-
genouse! Ze dolgo je, kar vas nisimo videli. Ko pozdravi gostilničar,

— Teško sem bila bolna, skoraj na smrt. Imate kaj ostankov za mo-
jo „Božjo stvarco“?

Vstopila je v sobo, za njo je pri-
lezla velika mačka, nisem še videl take. Žival nas je gledala ter začela mijavkati tako obupno, da me je zo-
na obletavala. Tako groznega glasa še nisem slišal.

Kot če bi ga bil poklical ta glas, je vstopil za starko mož; bil je ze-
leni mož. Dotaknil se je z roko svo-
je čepice nam v pozdrav in sedel k sosednji mizi.

— Prinesite kozarec mošta, oče Mathieu!

Ko je vstopil zeleni mož, je po-
grabila gostilničarja silna jeza. Ho-
tel je kar skočiti vanj a se je pre-
magal, odgovoril je:

— Nimam več mošta, zadnje ste-
klenico sem dal tema gospodoma.

— Potem mi pač prinesite kozo-
rec belega vina, pravi zeleni mož;

prav nič ni kazal zadržanja.

— Da ni več; ničesar nimam.

Z votlim glasom je še ponovil oče Mathieu:

— Ničesar nimam!

— Kako pa je gospe Mathieu?

Pri tem vprašanju je stisnil gos-
tilničar pesti, z zaripljenim obra-
zom se je obrnil proti zelenemu možu, tako, da sem že čakal, da ga udari, a mu je samo rekel:

— Dobro ji je, hvala.

Mlada žena z velikimi, milimi očmi, katero smo ravnokar videli, je bila torej žena te nasilne, anti-
patične govedine, koje telesne hibe je še prekašala moralna hiba: ljubo-
simnost.

Zaloputnil je vrata za seboj, da se je zazibala hiša. Mati Agenouse je stala še vedno oprta na palico, z mačkom pri nogah.

Zeleni mož jo je vprašal:

— Ze več dni vas nisem videl, mati Agenouse, ste bili bolni?

— Bila sem, bila, gospod čuvaj.

Samo trikrat sem vstala, da sem šla molit na grob naše dobre patrone, svete Oenovefe; ležala sem na sla-
mi, nihče ni mi stregel le „Božja stvarca“ je imela skrb z menoj.

— Je bila vedno pri vas?

— Po dnevu in po noči.

— Dobro veste?

— Seveda vem.

— Kako je potem mogoče, mati Agenouse, da smo slišali usodno noč vpije „Božje stvarce“?

Mati Agenouse se je postavila tik pred čuvaja, potrkala s palico na tla:

— O tem ničesar še nisem sli-
šala. Hočete, da vam povem? Sa-
mo ena žival je na svetu, ki ima takšen glas... Tudi jaz sem slišala tisto noč, zunaj, krik Božje stvarce; in vendar je ležala na mojih kolenih in prisežem lahko, gospod čuvaj, ta le tukaj ni tudi enkrat ne zamijav-
kala. Prekrižala sem se, ko sem za-
čula tisto, kot če bi slišala hudča!

Opazoval sem čuvaja, ko je stav-
lil zadnje vprašanje, in gotovo se nisem motil, če sem opazil na nje-
govih ustnicah zloben, porogljiv nasmeh.

V tem trenutku se je začelo za steno divje vpije in prepranje. Vmes so se čuli zamolkli udarci ka-
kor bi kdo koga pretepal. Urno je skočil zeleni mož od mize proti vr-
atom zraven ognjišča: vrata so se ravno odprla, in na pragu se je pri-
kazal gostilničar rekoč:

— Nič se ne razburjajte, gospod čuvaj; moja žena vpije, zob jo boli.

Smejal se je porogljivo.

— Nate, mati Agenouse, malo pjučk za vašega mačka.

Podal je starki zavitek; poželji-
vo je segla po njem in odšla. Žival ji je sledila za petami.

Zeleni mož je vprašal:

— Ali mi res nočete postreči?

Oče Mathieu ni mogel več brz-
dati svoje strasti:

— Za vas nimam ničesar, pa prav ničesar! Kar pojdite!

Zeleni mož si je počasi natlačil pipo, jo prižgal, pozdravil nas ter odšel. Ni še prestopil vrat, ko mu je že oče Mathieu zaloputnil vrata po petah. Obrnil se je proti nam, z nabrekli očmi, ves penast, je steg-
nil stisnjeno pest proti vratom, skozi katero je odšel ravno oni, ki ga je tako sovražil, ter skril skoz zobe:

— Ne vem kdo ste, vi, ki ste mi rekli: „Sedaj moramo jesti, kar je zakladno!“. Toda če vas zanima; mo-
rilec je tale.

Kakor hitro je to izrekel, je za-
loputnil oče Mathieu sobo. Rouleta-

Rogaška Slatina. Organizirano delavstvo zdravilišča v Rogaški Slatini je zahtevalo povišanje plače in je doseglo 25% povišanje plač. Živela edinstvo in organizacija! — Tukajšnji klerikalci hočejo raztrgati občino in jo priključiti okolici. Proti temu atentatu protestira vse zavedno delavstvo. Čujemo, da imajo klerikalci tudi že izbrana župana, ki je največji farovski petioliznik. Zdravilišče mora ostati, kakor je bilo doslej! Delovati moramo edino na to, da bo dobro uspevalo in da bo imela od njega korist država in vsi domačini. Tisti revni kimočki naj pa tam kimaajo, kjer so doslej kimali!

A. Adamič.

Po desetih letih.

(Dalje.)

Stopil je za njo na peron. En voznik lišček je izročila njemu, drugega je spravila v svojo usnjeno torbico. Ves zmešan in pod vplivom okolice ter množice ljudi je izvadil iz žepa mehnično svojo denarnico, hoteč ji povrniti voznino. Ona se je brantla, šepetala mu je na uho:

— To naj bo za povračilo onih drobničarj, ki ste mi jih še kot fant prezentirali... Kaj ste hudi zato? ... Kaj me gledate tako osoto, da bi me najrajši predrlil? ... In kaj bi bilo potem? Kaj ne smem videti vaše žene? Saj ste menda oženjeni, je? No, res, prav rada bi poznala vašo milostno...

Zdaj jo je zasovražil tudi on in prav iz dna srca. Pobil bi jo na tla in pohodil kot strupeno kačo. Orizel si je ustnice, ves se je tresel.

Vlak je prihrumel, ves temen, črn kot pozol, zavil v gost, zadušljiv dim; zemlja je bobnela. Tekanje, klci, brizgi.

Ana je rinila za Černičem; Černič je skrčil pest, da bi jo pahnul raz stopničico;

okrenil se je nazaj. Ona je opazila njegov srditi, zlovesči pogled, omahnila je nekoliko nazaj, skočila iz prve stopničice hitro na zemljo in odhitela ob vlak nazaj. Černič je izginil v kupeju, motal se je med ljudmi dalje, šel je v drugi kupe in še naprej prav tja spred: v kupe drugega razreda, ki je bil slučajno prazen. Spravil je nanosnik, sesul se je na sedež, skrčil lica v dlan, se zgrbnil, sklonil naprej na kolena in zahteval je sunkoma, konvulzivno, mukopolno. Udrila se mu je vroča kaplja iz oči, skozi prste; zdrknula je preko zabreklih žil na vnani strani roke in na tla. Se je zasmilil samemu sebi? —

Sprevodnik je vstopil in pozdravil. Malce začudeno je pogledal potnika, vsega zasolzenega; zahteval je vozni listek. Černič je iskal in iskal listek, naposled ga je našel in izročil sprevodniku, ki ga je prevzel prav delikatno. (Ta sprevodnik je prevzemal vozne listke sploh sila delikatno: ne z vsemi prsti s kazalcem in sredincem navzgor, s palcem navzdol, kot bi tipal sukno —.)

— Krona je vaša, do Grosuplja doplačam, želim biti sam, je momljal Černič in se vedno stikal in iskal po žepih; morda

je iskal robec ali dozo, bogvedi kaj; ves zmeden si je končno nateknil nanosnik. Sprevodnik je salutiral in odšel, Černič je ostal sam — a ne dolgo. Vrata so zopet zakolebnila, v kupeju je stala — Ana! Molki Le vlak je bobnal dr-dr, pod nogami je škrtalo, škripalo, butalo, vse se je zibalo.

— Kaj me zasleduješ — ti erinjal se je oglašil Černič grožljivo in je skočil na noge.

— Lepo te prosim, ne hudaj se... grem s teboj. Glas se ji je tresel.

— Kam? Kam hočeš? Ali bledeš? Kaj me mučiš, trapiš! Pa kam hočeš pravzaprav?

— Kamorkoli... je odjeknilo iz nje. Stopila je, planila je k njemu, oklenila se ga je okoli vratu, zajokala je kot otrok.

Kakor bi se utrgal jez; kakor bi dolgo zadrževani, besni hudournik vzkipe iz struge, trgajoč bregove, zemljo, rušič, uničujoč vezi, zatvore; ali kakor vulkan, ki naj bi se bil že zdavnaj upokojil, pa se zdajci nenadno zgane v svojem temelju, pretresujoč zemeljsko osrčje, blujoč in bruhaajoč žgočo in palečo ognjeno kri iz sebe: tako je tudi iz njenega srca priklopila in

bruhalila na dan toliko let dušena in tepšana neizmerno globoka ljubezen do njega. Izstrelila je v njega vse svoje z žolčem obojane puščice, običala in opljuvala, obrizgala ga je bila s strupom in že se ji je zdelo, da je on nema, brezčutna skala —. Ali ukloniti se, ali poginiti!

— S teboj, s teboj! Stane, moj Stane... moj, samo moj... moj... Umrla bom...

Černiču je legla zona po telesu. Prvi trenotek je preživel kot junak v velikem romanu; obvelo ga je najbolj čisto usmilenje do revice, ki je trepetala na njegovih prsih in — zardel se je samemu sebi.

— Kaj ti je! Lepo te prosim, umiri se... prosim... Zahlipal je.

— Moj, moj... moj! je ječala, ihtela ona; dvignila je in nagnila glavo nazaj. Sklenil je tudi on roki okoli njenega pasu, prišel jo je k sebi in ji je poljubljaj solzrosni obraz. Ana se je meže in z blaženim smehljajem, dregetaje po vsem životu vdajala nasladi. Mehko, gorko, lepo žensko telo — in zaigrala je tudi njemu kri po žilah; osvestil se je, da je mož; dvignil jo je in jo položil na oblazinjeni sedež, njo, ne-

srečno ženo kot pol mrtvo, pol živo bitje, brez volje.

Toda Černič je bil plah, boječ človek; ustrašil se je: kaj, če bi kdo vstopil! — Preokrenil in pofinočil je svojo bojazljivost v obliko poštenja. Njemu je še največ do dobrega imena in solidnosti! Njej pa je bilo vseeno... Ko je opazila njegovo oklevanje, se je dvignila in ga je smehljalje objela. On je sedel, ona njemu v naročje.

— Moj Stane, moj, ne zapusti me, jaz ne morem živeti brez tebe! Pritiskala se je k njemu, božala ga je in poljubovala po božno kot izgubljeno pa zopet najdeno drago in sveto svetinjo...

— Ti me ne ljubiš, vidim... prav od blizu se je utapljala v njegove oči. — Ti me ne ljubiš... pusti me, da grem s teboj, da bom živela v tvoji bližini — nihče ne bo vedel... preoblekla se bom...

(Dalje prihodnjik.)

Pristopajte k izobraževalni organizaciji „Svoboda“.

Izdajatelj: Ivan Milnar.
Odgovorni urednik: Jak. Vehovec.

Isčem učitelja za francoščino
za takoj. Ponudbe pod „Francoščina“ na
upravo „Napreja“.

Hitro, dokler traja zaloga!

Vinogradniki, poljedelci, trgovci.

Hitro!

Tlačilnice za grozdje
Tlačila za grozdje
Slamozernice
Sekala za repo
Stroji za ruženje kornice
Veternice
Mlatilnice
Gonilnice za dvouprego itd.

prodaja na debelo in drobno,
vedno po najnižnjih cenah

„SMEV“ TOVARNA STROJEV
v Bjelevaru.

Zahlevajte cenilo! Zahlevajte ponudbo!

F. & A. Uher, Ljubljana

špedicijsko in komisijsko podjetje
Selenburgova ulica št. 4.

Veletrgovina

s premogom, drvmi, žoto in
raznim kurilnim materijalom.

Na debelo: Ljublj. gl. kolodvor.

Na drobno: Selenburg. ul. 12.

Zmerne cene!

PFAFF

šivalne stroje

PUCH

vozna kolesa

plašče in cevi

prigoroča

Ign. Vok

Ljubljana, Sedna ulica 7.

Suhe gobe

laneno seme, kumno
ter vse druge deželne
pridelke kupuje trgo-
vina s semeni: SEVER
& Komp., Ljubljana, Wolfova ul. 12.

Ustanovljeno 1903.

Stampilje

iz kavnika in kovin

Katalog franko

Pečati
Šablono
Klišeji za tisk

Vredno izdelavo

Modeli za predtiskanje perila itd.

Novo! Datum-stampilje

lastnega izdelaka.

ANTON ČERNE

graveur

Ljubljana, Dvorni trg 1

Pav. Jemc, krojaški mojster

Spodnja Sliška št. 22

prilporeča svojo delavnico za iz-

delovanje oblek za gospode po

meri. Ima prvovrstne moči.

Točna postrežba in zmerne cene.

Miši, podgane, stene in ščurki

ter ves mites mora poginiti, če se

vsprablja moja pre-

izkušeno najboljša in povsod hvaljena

sredstva, kakor: za poljske miši 10 K,

za podgane in miši 10 K, za ščurke

10 K, a posebno močna vrsta 20 K,

posebna močna tinktura za stene

10 K, uničevalec moljev 10 K, pra-

šek proti mrčesom 6 in 12 K, tinka-

tura proti ušem pri ljudih 5 in 10 K,

mazilo za uši pri živini 6 in 10 K,

prašek za uši v obleki in perilu

6 in 10 K, tinktura proti mrčesu na

sadju in zelenjavi (uničev. rastlin)

10 K, prašek proti mravljam 10 K,

mazilo proti garjam 10 K. —

Pošilja po povzetju: Zavod za ek-

sport M. Jankar, Zagreb 40,

Petrinjska ulica 3.

Kupim vsako množino

cinka in svinca

po najvišjih cenah.

M. Ussar, kleparnica,

Maribor, Schillerjeva ulica 17.

COSULICH-LINE TRST-NEW-YORK.

Odpliv parnikov iz Trsta:

8. septembra ARGENTINA,
20. septembra PRESIDENT GRANT,
8. oktobra PRESIDENT WILSON,
16. oktobra BELVEDERE,
31. oktobra ARGENTINA,
3. novembra COLUMBIA.

Odhod iz Ljubljane 3 dni poprej.

Vozne liste prodaja in prostore za potnike iz Slovenije
pripravlja edinole:

Simon Kmetec, Ljubljana,
Kolodvorska ulica 26.

Pri veliki trvdki je zasesti mesto

špedicijskega uradnika.

V poštev pridejo prosilci večji popolnoma vseh manipulacij
špedicije in ocarinjenja. — Tozadevne ponudbe, ki naj
vsebujejo poleg naredben dosedanjega službovanja in osebnih po-
datkov tudi zahtevke plače naj se naslovijo na upravo „Napreja“
pod geslom: „Ocarinjenje“.

Skaboform se zopet dobiva!

Proti srbenju, svrabu, lišajem, nečistostim kože zahtevajte
v najbližnji lekarni preizkušeno in zdravniško priporočeno

dr. Flescha orig. Skaboformovo mazilo.

Ne maže, ne pušča barve, brez duha. Po vteranju puder
„Skaboform“. Dobiva se po vseh lekarnah. — Generalna
zaloga za Ljubljano in okolico

Rihard Sušnik pri „Zlatem jellenu“ IV.,
— — — Marjin trg. — — —

Najceneje!

Zelo uspešno!

Najceneje!

Inserirajte v „NAPREJU“.

Najnižji tarifi!

Največji popusti!

SLOVENSKA ESKOMPTNA BANKA

LJUBLJANA, SELENBURGOVA UL. 1.

Interesna skupnost s hrvatsko eskomptno banko in srbsko
banko v Zagrebu.

Izvršuje vse bančne transakcije
:: najkulantneje. ::

SPREJEMA: Vloge na knjižice in
na tekoči račun proti najugod-
nejšemu obrestovanju.

KUPUJE in PRODAJA:
devize, valute, efekte itd.

ESKONTIRA: menice, ter-
jatve, fakture

Brzojavi: **ESKOMPTNA.** Int. telefon št. 146.

Tovarna Barva

JOS. REICH vsakovrstno —
----- blago.

Kemično čisti obleke.

Svetlolika ovratnike, zapo-
stnice in srajce.

Ljubljana, Poljanski nasip 4. Podružnica: Selenburgova ul. 3.

Podružnice:

Maribor Gosposka ul. 38

Novomesto Glavni trg

Kočevje št. 39.

Eterično jelkino olje rektif. in Jelkin - Ekstrakt priporočam
drogerijam, zdraviliščam itd.

Malinov sok (succus) prozorno čist, na drobno in debelo onim,
ki razpolagajo z sladkorjem.

Sadne esence in kompozicije za izdelavo pokalic so vedno
razpoložljive za Sodavičarje.

Srečko Potnik, Ljubljana,

Slomškova ulica 27. 209

Nova partija

gonilnih jermenov

došla. Dobavlja:

DRAVA

lesna trgovska in industrijska delniška družba MARIBOR.

Nakupovalna zadruga

za konzumne in produktivne zadruge in zavode

R. Z. Z. O. Z.

v Ljubljani, Aleksandrova ulica št. 5

priporoča svojim članom

nakup najrazličnejšega blaga!

Občno konsumno društvo v Zagorju ob Savi

(vpisana zadruga z omejenim poročtvom)

sprejema

hranilne vloge, ki jih obrestuje po 4%.

Na podlagi zadnjega računskega zaključka ima 1039 članov ter sledeče društvene sklade:

Rezervni delež K 41.647'42

Društveni sklad K 30.939'43

Blagovni promet za leto 1919 je znašal K 2,329.207'94.

Član postane lahko vsak, kdor plača vstopnico K 250 in delež K 40'—.

Pisarna v Zagorju št. 69.